

“Сучасні лінгвістичні студії: лінгвістичний і перекладознавчий аспекти”

Метою роботи наукової школи, очолюваною з 2006 р. до жовтня 2020 р. д.філол.н., проф. Н.Г.Іщенко, було дослідження теоретико-прикладних закономірностей функціонування одиниць мови й мовлення.

Наукова школа об'єднувала дослідників різних поколінь з широким колом наукових інтересів, які працювали у галузях лінгвістики тексту, стилістики, семантики, словотвору, емотивної лінгвістики, прагматики, лексикографії, термінознавства, медіалінгвістики й дискурсознавства.

Під керівництвом проф. Іщенко Ніна Григорівна у межах діяльності школи було захищено 19 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук.

Наукова школа “Сучасні лінгвістичні студії: лінгвістичний і перекладознавчий аспекти” проводила дослідження прикладного характеру за такими напрямками:

- Мовні й мовленнєві засоби вираження національної ідентичності представників лінгвокультур, мову яких вивчають, орієнтовані не лише на мовні засоби, але й мовленнєві зі стилістичним, прагматичним і комунікативно-прагматичним навантаженням. Дослідження цього напрямку були орієнтовані на реалізацію здобутків теорії міжкультурної комунікації у перекладознавчих і лінгвістичних дослідженнях, культури мови, метою яких є виховання студентів як полікультурних особистостей, здатних до розуміння і етнотолерантного сприйняття представників інших лінгвокультур у ході професійної міжкультурної й міжмовної комунікації.

- Лінгвістичне вивчення тексту та дискурсу передбачало розгляд таких питань: тлумачення феномена тексту, типологія текстів і їх класифікація за стилем і жанром, вивчення системи текстових категорій як його надпарадигмальних ознак, що сприяють обґрунтуванню природи тексту та його статусу в системі одиниць мови та мовленнєвої діяльності, варіативність текстів, породження текстів.

- Актуальні проблеми комунікативної лінгвістики. Дослідження у цьому напрямку були сфокусовані на вивченні принципів взаємодії мови й мовлення у комунікативно-когнітивній парадигмі, організації комунікативної взаємодії перекладачів і комунікантів, а також використанні комунікативно-когнітивного підходу у вивченні іноземних мов.

- Актуальні проблеми лінгвостилістики тексту. Дослідження сфокусовані на вивченні ідіостилю й збереженні його при перекладі. В межах цього напрямку також досліджуються актуальні питання визначення комунікативних стратегій і тактик учасників комунікації за рівнем емотивності, експресивності та оцінності мовних засобів, вживаних ними для створення повідомлення.

- Міждисциплінарні прикладні лінгвістичні дослідження, спрямовані на вивчення прикладної лінгвістики. Досягненнями в цьому напрямку є інноваційні комплексні дослідження, виконані на стику дисциплін та спеціальностей, спільно зі спеціалістами відповідних сфер, у тому числі розробка електронних лексикографічних систем та проведення лінгвістичного аналізу за допомогою відповідного програмного забезпечення, створення паралельних корпусів перекладів тощо.

У межах наукової школи під керівництвом к. філол. н., доц. Н.В. Глінки виконуються наукові розвідки з лінгвістики й стилістики тексту, захищено 2 кандидатські дисертації.

Аспіранти під керівництвом к. пед. н., доц. О. П. Демиденко працюють над дослідженнями, які висвітлюють проблеми термінознавства, лексикографії, перекладознавства й медіалінгвістики.

У межах наукової школи “Сучасні лінгвістичні студії: лінгвістичний і перекладознавчий аспекти” діють дві наукові групи:

1) «Когнітивно-дискурсивний, соціолінгвістичний, лексико-семантичний, граматичний та комунікативно-прагматичний виміри мовознавчих досліджень» під керівництвом доктора філологічних наук, професора, професора кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови факультету лінгвістики КПІ ім. Ігоря Сікорського Іваненко Світлани Мар'янівни;

2) «Лінгвостилістичні дослідження тексту» під керівництвом кандидата філологічних наук, доцента, доцента кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови факультету лінгвістики КПІ ім. Ігоря Сікорського Глінки Наталії Вікторівни.

Групи було створено на факультеті лінгвістики у 2016 р. з метою розширення тематики та горизонтів досліджень, підготовки наукових кадрів, видання нових наукових праць у галузі романо-германської філології.

Колектив наукової школи плідно працює у царині мовознавства за когнітивно-дискурсивним, соціолінгвістичним, лексико-семантичним і комунікативно-прагматичним напрямками. Наукові здобутки представлено на численних наукових конференціях, симпозіумах і семінарах, опубліковано у статтях у провідних фахових наукових журналах, журналах, індексованих у міжнародних наукометричних БД, монографіях, навчальних посібниках, зареєстровані об'єкти права інтелектуальної власності.

У рамках функціонування наукової школи науково-педагогічними працівниками розроблено програми та викладаються такі дисципліни: “Порівняльна лексикологія” – к.філол.н., доц. Куликова В.Г., к.філол.н., доц. Ткачик О. В., “Соціолінгвістика” – к.філол.н., доц. Лазебна О.А., к.філол.н., доц. Куликова В.Г., “Комунікативні стратегії другої іноземної мови” – к.філол.н., доц. Котвицька В.А., “Теорія міжкультурної комунікації” – к.

пед.н., доц. Тікан Я. Г., к.філол.н., доц. Котвицька В.А., к.філол.н., доц. Буць Ж.В., “Зіставна грамати́ка” – к.філол.н., доц. Туришева О.О., “Комунікативно-прагматичні аспекти писемного мовлення” – к.філол.н., доц. Буць Ж.В., “Корпусна лінгвістика і лексикографія” – к.філол.н., доц. Ткачик О. В., к.філол.н., доц. Івашкевич Л.С., к.філол.н., доц. Куликова В.Г., “Теорія тексту та дискурсу” – к.філол.н., доц. Глінка Н. В., к.філол.н., доц. Буць Ж.В.

Розроблений курс з німецької мови для студентів заочної форми навчання природничих спеціальностей для платформи Moodle (тексти, вправи, тести, аудіо записи). – д-р філол.н., проф. Іваненко С.М.